

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/60/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714202603
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2714202603.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: F. V., nar. XX.XX.XXXX a U. V., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom X. XXXX/XX, Q., zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov: matka - Mgr. Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, Q. a otec - MUDr. L. V., F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, Q., t.č. Q. XXXX/X, Q., zastúpený JUDr. Václavom Sosnom, advokátom, Námestie slobody 2, Skalica, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry v Skalici, o návrhu otca na zverenie detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov a o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, o odvolaní matky detí proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 27. októbra 2016, č.k. 2P/25/2014-357, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol a súčasne upravil styk otca s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., čím zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica, č.k. 6P/88/2013-104 zo dňa 04.12.2013 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku, pričom v ostatnej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletými deťmi zostal rozsudok nezmenený. Súd konanie o vzájomnom návrhu matky zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24 ods. 1 až 5, § 25 ods. 1 až 4, § 26 Zákona o rodine, ako aj čl. 4, § 38 a § 116 CMP, keď pri svojom rozhodovaní o návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov zohľadnil názor a želanie maloletých detí, ktoré sa jednoznačne vyjadrili, že chcú naďalej zostať u svojej matky a otca len navštevovať, názor znalkyne vyjadrený v znaleckom posudku a taktiež aj názor procesného opatrovníka, ktorý navrhol, aby deti zostali zverené v osobnej starostlivosti matky. Súd dáva do pozornosti, že rozhoduje podľa aktuálneho stavu ku dňu rozhodnutia a preto nateraz, keď deti ešte nie sú celkom zvyknuté na nový domov otca a na jeho novú rodinu, je potrebné, aby naďalej zostali zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto starostlivosť zabezpečuje riadne a s otcom aby udržiavali vzťah formou úpravy styku. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na citovú orientáciu maloletých detí a ich zázemie, keď mal zo znaleckého posudku a z výpovede maloletých detí jednoznačne preukázané, že maloleté deti majú silnejšie citové väzby a pozitívny vzťah k svojej matke, preferujú ju a sú na nej závislé. Citové väzby maloletých detí k otcovi sú menej intenzívne, otca ale úplne emocionálne neodmietajú, prejavujú záujem stretávať sa s ním. Domácnosť otca nepovažujú za svoj domov, v tomto prostredí sa nedokážu dostatočne

koncentrovať na prípravu do školy, maloletý U. v domácnosti otca nemôže spať. V domácnosti otca majú pocit nedostatočného záujmu a starostlivosti zo strany otca. Pocit domova prežívajú v domácnosti svojej matky. Nakoľko sa jedná o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu a súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, súd považoval za vhodné rozšíriť styk otca s maloletými deťmi o jeden deň - nedeľu v každom nepárnom týždni, keď doteraz mal otec upravený styk v rozsahu od štvrtka od 16.00 hod. do soboty do 18.00 hod.. Súd má za to, že vzhľadom na časové obdobie, ktoré ubehlo od poslednej úpravy styku otca s maloletými a tento styk sa riadne realizuje, bude v záujme maloletých detí a v záujme otca, ktorý mal záujem o čo najväčší rozsah styku s deťmi, aby mohli spoločne tráviť celý víkend, kedy deti nie sú v škole a otec sa im môže plnohodnotne venovať tak, aby sa medzi nimi vytvorilo čo najsilnejšie citové puto. Je preto žiaduce, aby si otec uvedomil, že záujem maloletých detí je prvoradý, preto je potrebné vo svojom výchovnom prístupe k deťom prihliadať a akceptovať aj potreby a želania maloletých detí a tieto zosúladiť s jeho výchovným pôsobením, čo sa neskôr odzrkadlí v postoji maloletých detí k svojmu otcovi a v prípade jeho pozitívneho výsledku, nič nebude otcovi brániť v podaní si nového návrhu buď na rozšírenie styku s deťmi, alebo na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov.

3. Vzhľadom k dispozitívnemu úkonu matky, ktorá svoj vzájomný návrh o úpravu styku otca s maloletými deťmi vzala v celom rozsahu späť a ostatní účastníci voči tomu nemali námietky, súd konanie podľa § 29 CMP zastavil.

4. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi podala v zákonnej lehote odvolanie matka detí, ktorá navrhla rozsudok v časti úpravy styku otca s deťmi zúžiť tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým U. každý páry týždeň v roku v utorok a v stredu od 14.00 hod. do 18.00 hod., každý nepárny týždeň v roku vždy vo štvrtok a v piatok od 14.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod., počas jarných prázdnin každoročne od piatku do utorka od 10.00 hod. do 19.00 hod., počas podujatia Skalické dni každoročne v sobotu od 10.00 hod. do 20.00 hod., počas Vianočných sviatkov každoročne od 25.12 do 26.12 od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý páry rok v čase od 01.01. do 05.01. od 10.00 hod. do 19.00 hod., a s maloletým F. a U. každoročne počas letných prázdnin vždy od 16.07. od 10.00 hod. do 26.07. do 18.00 hod. a od 16.08. od 10.00 hod. do 26.08. do 18.00 hod. Uviedla, že podľa jej názoru bolo dokazovanie vykonané komplexne a mala za to, že v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, resp. o jej zmene, má byť prioritný záujem maloletých detí. Maloletý F. a maloletý U. berúc do úvahy ich vek a psychickú zrelosť svoj názor pred psychológom ÚPSVaR Senica, pred znalkyňou a napokon aj na súde prvej inštancie, opakovane vyjadrili, avšak ich vôľa a argumenty po celé konanie boli neakceptované a prehliadané. Súd prvej inštancie neakceptoval prianie detí, ba naopak, rozhodol o rozšírení styku otca s deťmi proti ich vôli. Deti, či už v súdnoznaleckom posudku alebo priamo na súde, nikdy nevyjadrili potrebu stretávať sa s otcom viac. Naopak, zo znaleckého posudku vypracovaného PhDr. Mgr. Elenou Fortis vyplýva, že deti sa chcú stretávať s otcom tak, ako doteraz alebo ešte menej. Taktiež zo správy PhDr. P. Q., klinického psychológa zo dňa 11.07.2016 vyplýva odporúčanie, že maloletý U. má po určitú dobu spať v prítomnosti dospelého, pri ktorom sa cíti v bezpečí, no otec toto odporúčanie neakceptoval a maloletého naďalej nechal spať samého. Rovnako z výpovede detí na súde vyplýva, že obe deti odmietajú striedavú osobnú starostlivosť a s otcom sa chcú stretávať, a to maloletý F. počas roka ako doteraz a cez letné prázdniny len desať dní v mesiaci júl a desať dní v mesiaci august, a maloletý U. počas roka ako doteraz, avšak bez spania a cez letné prázdniny len desať dní v mesiaci júl a desať dní v mesiaci august. Poukázala na to, že názoru maloletého dieťaťa treba venovať náležitú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti, čo však vo veci konajúca sudkyňa vôbec nerešpektovala. Prvoinštančný súd rozhodol v prospech otca a na úkor maloletých detí, hlavne s poukazom na postavenie otca detí, ktorý pracuje ako lekár v NsP Skalica ako námestník pre ošetrovateľskú starostlivosť, ako posudkový lekár a poslanec pre MZ Skalica.

6. K odvolaniu matky detí sa písomne vyjadril otec maloletých detí, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Odvolanie matky považoval za bezdôvodné a v plnom rozsahu neopodstatnené. Matka trvale odmieta akúkoľvek zmenu svojho negativistického prístupu k otcovi a k úprave jeho styku s maloletými deťmi, pričom svojím prístupom poškodzuje zdravý vývin maloletých detí. otec tiež poukázal na to, že podľa doterajšej úpravy je určené, že v priebehu dvoch kalendárnych týždňov (14 dní) sú deti deväť dní u matky a iba päť dní u neho. Táto úprava zvýhodňuje

matku a bezdôvodne obmedzuje otca, a nie je optimálna ani z hľadiska maloletých detí, pretože ukracuje právo detí na otca.

7. K odvolaniu matky detí sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť.

8. Rovnako prokurátor Okresnej prokuratúry Skalica považoval napadnutý rozsudok za vecne správny a vydaný v súlade so záujmami maloletých detí.

9. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k vyjadreniam okresného prokurátora a procesného opatrovníka uviedla, že nesúhlasí s ich vyjadrením, že rozsudok je vydaný v záujme maloletých detí, nakoľko neboli z ich strany rešpektované ich požiadavky na stretávania sa s otcom.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

11. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 2P/25/2014 bola zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

12. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol a súčasne upravil styk otca s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., čím zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica, č.k. 6P/88/2013-104 zo dňa 04.12.2013 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku, pričom v ostatnej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletými deťmi zostal rozsudok nezmenený. Súd konanie o vzájomnom návrhu matky zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

13. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom pre rozhodnutie si súd prvej inštancie zabezpečil dostatočné podklady, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vyporiadal tiež so vznesenými námietkami. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

14. V zmysle § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

15. V zmysle § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia.

16. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

17. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

18. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

19. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

20. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine (obdobne čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa), maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

21. V súčasnosti už platí § 38 CMP, podľa ktorého ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb. Rovnako platí i § 116 CMP, podľa ktorého ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcom konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

22. V zmysle § 120 ods. 2 O.s.p., pritom vo veciach, v ktorých možno konanie začať aj bez návrhu..., ktorým je v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. i konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhl.

23. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

24. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Prvoradý je tu predovšetkým záujem dieťaťa, ktorý pritom treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva.

25. Je pritom v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Vždy však treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

26. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je v záujme maloletých detí rozšíriť úpravu styku tak, ako to uskutočnil napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie, keď tento vychádzal z návrhu matky maloletých detí, ktorá na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 21.05.2015 vyjadrila súhlas s rozšírením styku otca s deťmi v nepárny týždeň od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. (č.l. 112) a rovnako navrhla upraviť styk počas nepárneho týždňa v kalendárnom roku vo svojom vzájomnom návrhu na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi zo dňa 27.05.2015 (č.l. 115). Znalkyňa PhDr. Mgr. Elena Fortis v znaleckom posudku č. 15/2015 uviedla, že podľa jej názoru s prihliadnutím na vek, potreby a záujmy maloletých detí je rozsah úpravy styku otca s maloletými deťmi v zmysle návrhu matky na úpravu styku otca s maloletými deťmi, ktorá táto predložila podaním dňa 27.05.2015 v súlade s najlepším záujmom maloletých detí a ich zdravím, psychickým a fyzickým vývinom, pričom voči záverom znaleckého posudku matka nemala žiadne pripomienky (č.l. 225).

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

29. Uvedený rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).